د پوهنې وزارت

درسامۍ هنر

دریم ټولګی

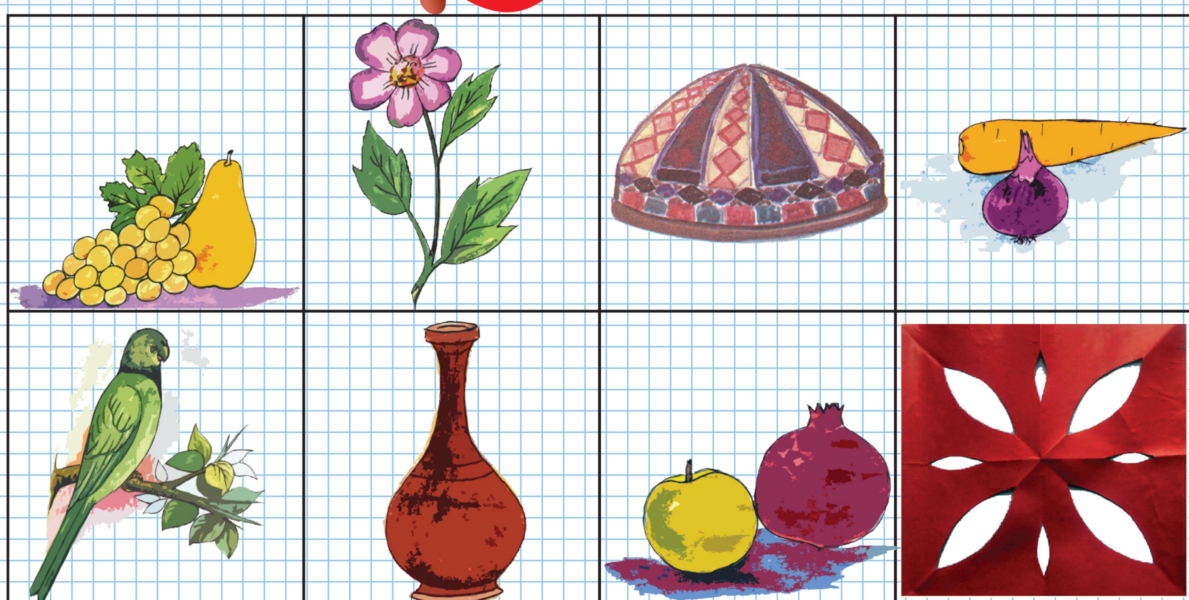

د چاپ کال: ۱۳۹۷ هـ. ش.

ملي سرود

دا وطن افغانستـــان دی
کور د سولې کور د تورې
دا وطن د ټولـو کور دی
د پښـتـون او هــزاره وو
ورسـره عرب، گوجـر دي
براهوي دي، قزلباش دي
دا هېـواد بـه تل ځلیږي
په سینـه کې د آسیـا به
نوم د حق مـو دی رهبـر

دا عــزت د هــر افغان دی
هر بچی یې قهرمــان دی
د بــلوڅـــو د ازبکـــو
د تــرکمنـــو د تــاجکـــو
پــامیریــان، نـورسـتانیــان
هــم ایمــاق، هم پشه یان
لکه لمر پر شـنـه آسـمان
لکــه زړه وي جــاویـــدان
وایــو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحیم

د پوهنې وزارت

د رسامۍ هنر

دریم ټولګی

د چاپ کال: ۱۳۹۷ هـ . ش.

د کتاب ځانګړتیاوې

مضمون: د رسامۍ هنر

مؤلفین: د تعلیمي نصاب د هنر برخې د درسي کتابونو مؤلفین

اډیټ کوونکي: د پښتو ژبې د اډیټ دیپارتمنت غړي

ټولګی: دریم

د متن ژبه: پښتو

انکشاف ورکوونکی: د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تألیف لوی ریاست

خپروونکی: د پوهنې وزارت د اړیکو او عامه پوهاوي ریاست

د چاپ کال: ۱۳۹۷ هجري شمسي

د چاپ ځای: کابل

چاپخونه: بهیر مطبعه

برېښنالیک پته: curriculum@moe.gov.af

د درسي کتابونو د چاپ، وېش او پلورلو حق د افغانستان اسلامي جمهوریت د پوهنې وزارت سره محفوظ دی. په بازار کې یې پلورل او پېرودل منع دي. له سرغړوونکو سره قانوني چلندکیږي.

د پوهنې د وزیر پیغام

اقرأ باسم ربک

د لوی او ښښونکي خدای ﷻ شکر په ځای کوو، چې موږ ته یې ژوند رابښلی، او د لوست او لیک له نعمت څخه یې برخمن کړي یو، او د الله تعالی پر وروستي پیغمبر محمد مصطفی ﷺ چې الهي لومړنی پیغام ورته (لوستل) و، درود وایو.

څرنګه چې ټولو ته ښکاره ده ۱۳۹۷ هجري لمریز کال د پوهنې د کال په نامه ونومول شو، له دې امله به د ګران هېواد ښوونیز نظام، د ژورو بدلونونو شاهد وي. ښوونکی، زده‌کوونکی، کتاب، ښوونځی، اداره او د والدینو شوراګانې د هېواد د پوهنیز نظام شپږګوني بنسټیز عناصر بلل کیږي، چې د هېواد د ښوونې او روزنې په پراختیا او پرمختیا کې مهم رول لري. په داسې مهم وخت کې د افغانستان د پوهنې وزارت د مشرتابه مقام، د هېواد په ښوونیز نظام کې د ودې او پراختیا په لور بنسټیزو بدلونونو ته ژمن دی.

له همدې امله د ښوونیز نصاب اصلاح او پراختیا، د پوهنې وزارت له مهمو لومړیتوبونو څخه دي. همدارنګه په ښوونځیو، مدرسو او ټولو دولتي او خصوصي ښوونیزو تأسیساتو کې، د درسي کتابونو محتوا، کیفیت او توزیع ته پاملرنه د پوهنې وزارت د چارو په سر کې ځای لري. موږ په دې باور یو، چې د باکیفیته درسي کتابونو له شتون پرته، د ښوونې او روزنې اساسي اهدافو ته رسېدلی نشو.

پورتنیو موخو ته د رسېدو او د اغېزناک ښوونیز نظام د رامنځته کولو لپاره، د راتلونکي نسل د روزونکو په توګه، د هېواد له ټولو زړه سواندو ښوونکو، استادانو او مسلکي مدیرانو څخه په درناوي هیله کوم، چې د هېواد بچیانو ته دې د درسي کتابونو په تدریس، او د محتوا په لېږدولو کې، هیڅ ډول هڅه او هاند ونه سپموي، او د یوه فعال او په دیني، ملي او انتقادي تفکر سمبال نسل په روزنه کې، زیار او کوښښ وکړي. هره ورځ د ژمنې په نوي کولو او د مسؤولیت په درک سره، په دې نیت لوست پیل کړي، چې د نن ورځې ګران زده‌کوونکي به سبا د یوه پرمختللي افغانستان معماران، او د ټولنې متمدن او ګټور اوسېدونکي وي.

همدا راز له خوږو زده کوونکو څخه، چې د هېواد ارزښتناکه پانګه ده، غوښتنه لرم، څو له هر فرصت څخه ګټه پورته کړي، او د زده کړې په پروسه کې د ځیرکو او فعالو ګډونوالو په توګه، او ښوونکو ته په درناوي سره، له تدریس څخه ښه او اغېزناکه استفاده وکړي.

په پای کې د ښوونې او روزنې له ټولو پوهانو او د ښوونیز نصاب له مسلکي همکارانو څخه، چې د دې کتاب په لیکلو او چمتو کولو کې یې نه ستړې کېدونکې هلې ځلې کړې دي، مننه کوم، او د لوی خدای ﷻ له دربار څخه دوی ته په دې سپیڅلې او انسان جوړوونکې هڅې کې بریا غواړم.

د معیاري او پرمختللي ښوونیز نظام او د داسې ودان افغانستان په هیله چې وګړي یې خپلواک، پوه او سوکاله وي.

د پوهنې وزیر

دکتور محمد میرویس بلخي

لړلیک

سرلیک	مخ

١-گل رسمول ١
٢- آلوبالو... ٣
٣- د کتاب رسم ٥
٤-د منظمو شکلونو رسم ٧
٥-د ناك او انگورو رسم ٩
٦-د گازرو او پیاز رسمول ١١
٧-د انار او مڼې رسمول...١٣
٨-د کوترې رسمول..١٥
٩- د طوطي رسمول ١٧
١٠- د کور رسمول.......... ....١٩
١١-د پنجې او کاچوغې رسمول ٢١
١٢-د توپ رسمول..٢٣
١٣-له کاغذ څخه د گل جوړول..................................٢٥
١٤- د سمارق (مرخېړي) رسمول.................. ....٢٧
١٥-د ساعت رسمول.......... ....٢٩
١٦-د غنمو د وږي رسمول ٣١
١٧-د کاسې او بشقاب رسمول ٣٣
١٨-د گلدان رسمول...٣٥

سرلیک | مخ

۱۹- د پتنگ د انځور رسمول ۳۷

۲۰-دګل ډېزاین کول ۳۹

۲۱- د صراحي رسمول ٤۱

۲۲- د کب رسمول ٤۳

۲۳-د ټوپۍ(خولۍ) رسمول ٤٥

۲٤-د چترۍ رسمول ٤۷

۲٥-د شمعې رسمول ٤۹

۲٦- ټاپه ٥۱

۲۷-د الوتکې رسمول ٥۳

۲۸-د رنګونو ترکیب ٥٥

۲۹-د چرګوړي رسمول ٥۷

۳۰- د موټر رسمول ٥۹

دویمه برخه:

له ٦۱ څخه تر ٦۷ مخ پورې د ښوونکي لارښود پورې اړه لري.

د ګل رسمول

موخه: زده‌کوونکي به ګل رسم او رنګه کړای شي.

پوښتنه

۱- په لاندې رسم کې څه وینئ؟

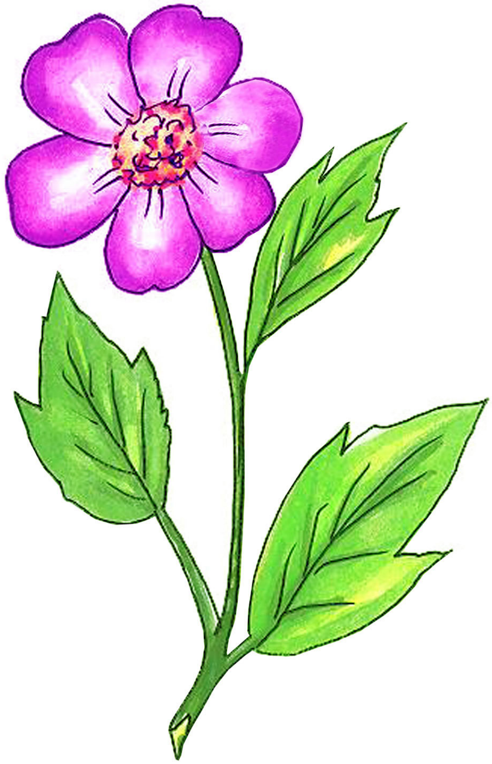

فعالیتونه

درکړل شوي رسم ته په پاملرنې سره گل په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.

۲

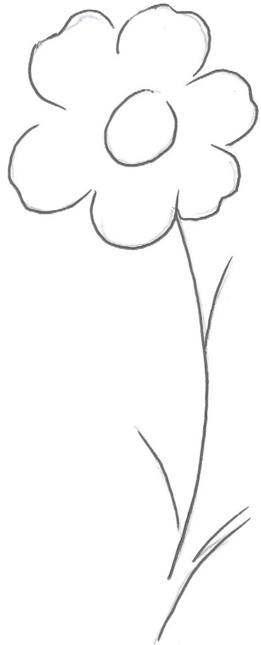

۱

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې ورکړل شوي شکل ته په پاملرنې سره، گل په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړي.

آلوبالو

موخه: زده کوونکي به آلوبالو رسم او رنګه کړای شي.

پوښتنه

۱- په لاندې رسم کې څه وينئ؟

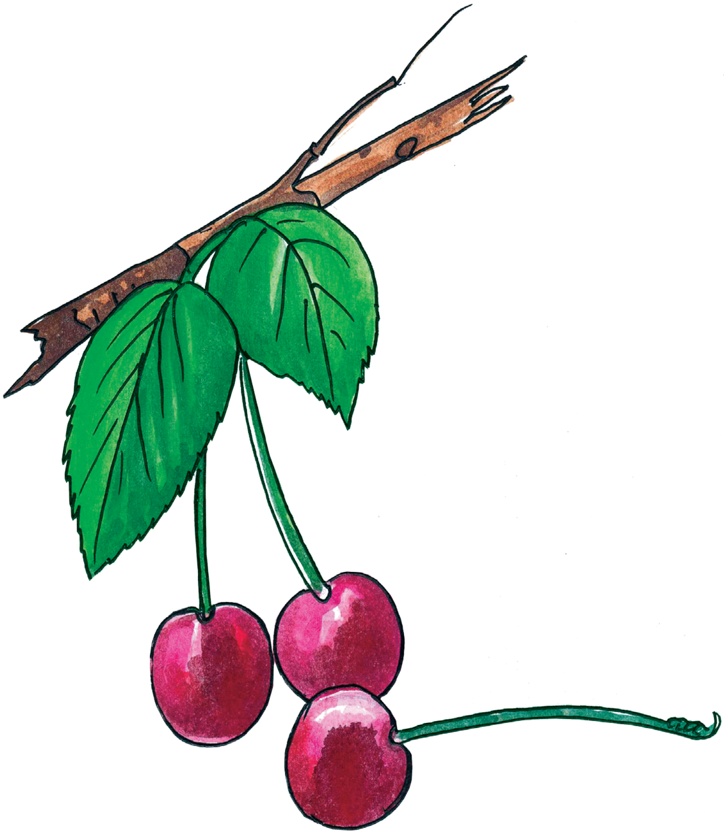

۲

فعالیتونه

زده‌کوونکي دې د آلوبالو رسم ته په ځېر سره وګوري، بهرني خطونه دې د شکل له مخې رسم او رنګه کړي.

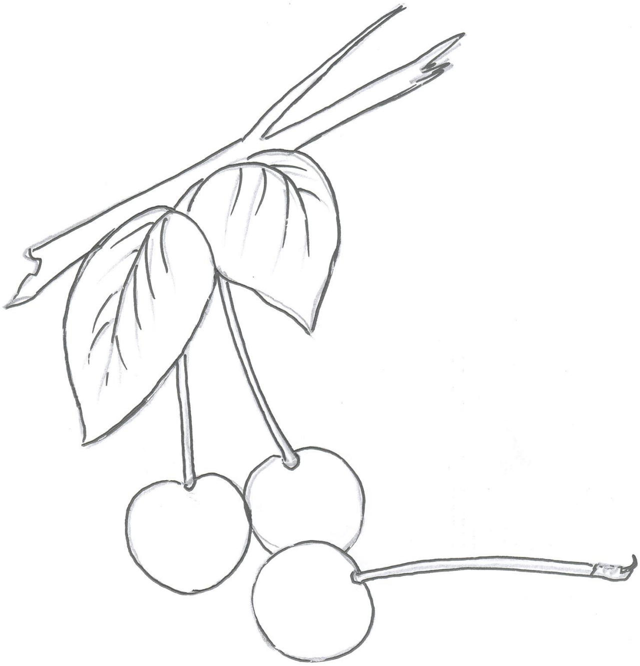

۱

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې پورتنی شکل په خپلو کتابچو کې رسم او رنګه کړي.

د کتاب رسم

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي کتاب رسم او رنګه کړای شي.

پوښتنه

۱- کله مو د کتاب رسم لیدلی دی؟

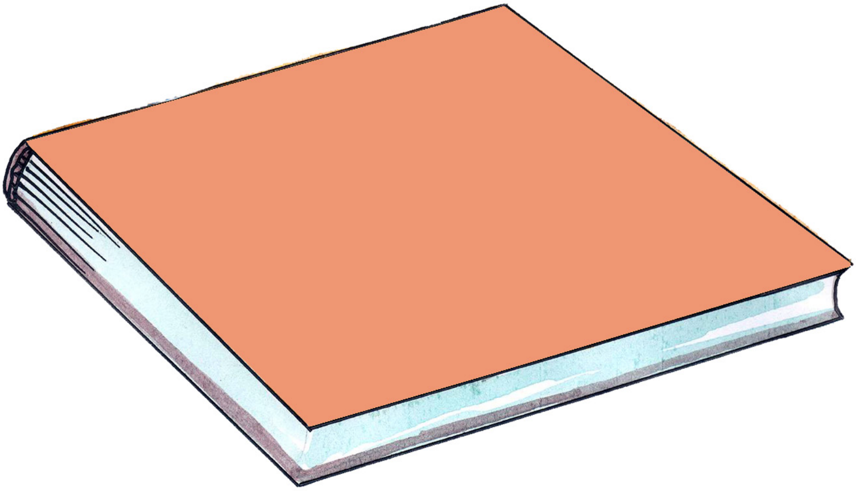

۳

فعالیتونه

زده‌کوونکي دې د کتاب رسم ته په ځېر وگوري، هغه دې په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړي.

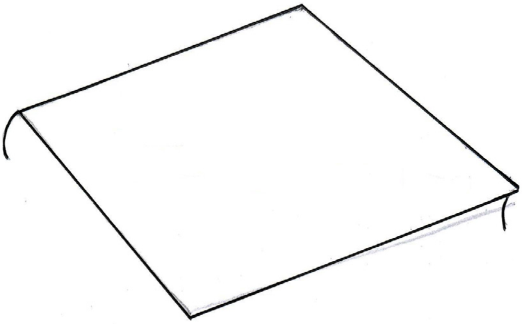

١

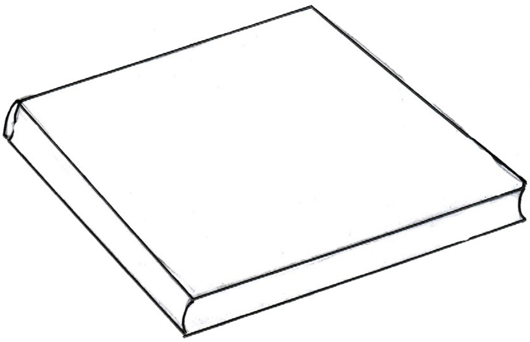

٢

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د کتاب رسم ته پاملرنه وکړي، د هغه پړاوونه دې په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړي.

د منظمو شکلونو رسمول

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي شکلونه رسم او رنګه کړي.

پوښتنه

۱- کله مو لاندې شکلونه لیدلي دي؟

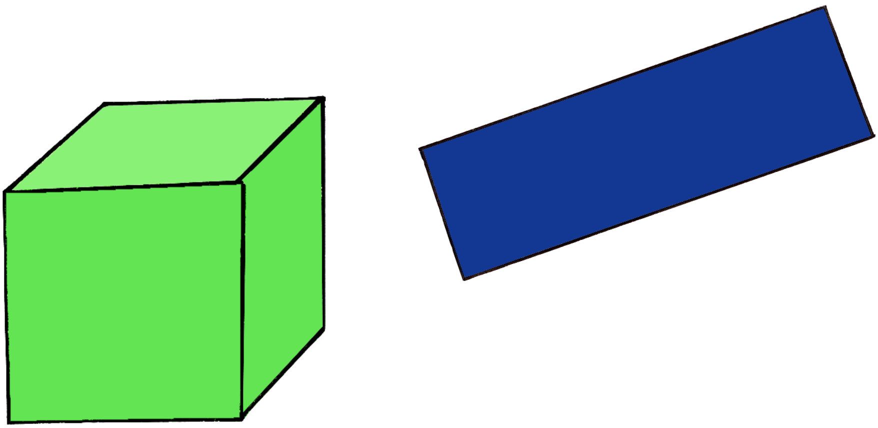

فعالیتونه

زده‌کوونکي دې لاندې شکلونه رسم او رنگه کړي.

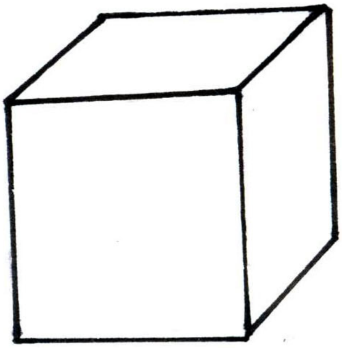

۲

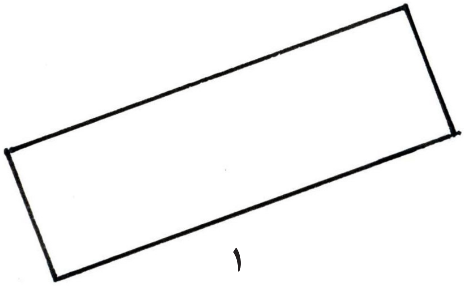

۱

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې د (۱-۲) شکل په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړي.

د ناک او د انګورو رسم

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي انګور او ناک رسم او رنګه کړي.

پوښتنه

۱- په لاندې شکل کې کومې میوې وینئ؟

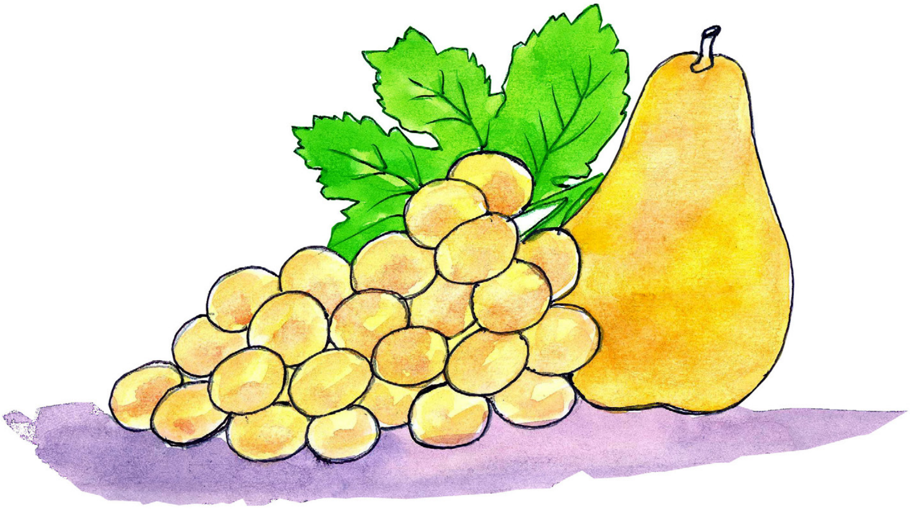

فعالیتونه

زده کوونکي دې د مېوو شکل او رنګ ته پاملرنه وکړي، بیا دې رسم او رنګه کړي.

۱

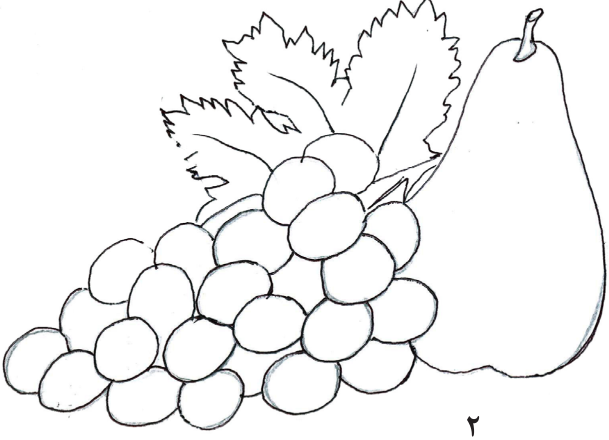

۲

کورنۍ دنده

زده کوونکي دې انګور او ناک پړاو په پړاو رسم او رنګه کړي.

د گازرو او پیازو رسمول

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي پیاز او گازره رسم او رنگه کړي.

پوښتنه

١- په لاندې شکل کې کوم سابه وینئ؟

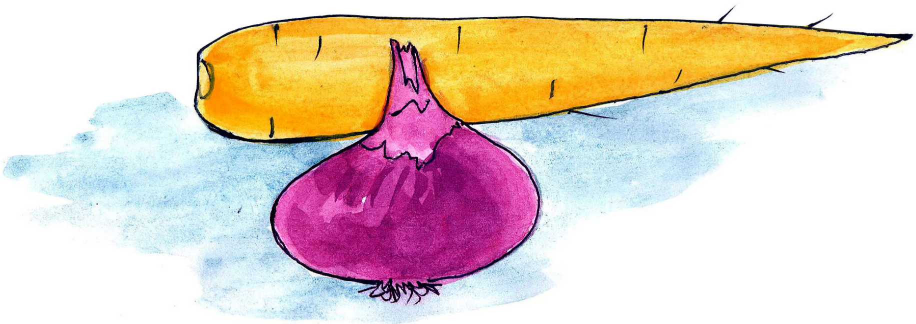

فعالیتونه

زده‌کوونکي دې (۱ - ۲) شکل ته په کتو سره سابه رسم او رنګه کړي.

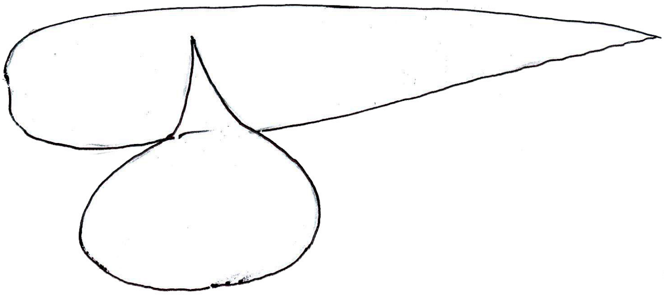

۱

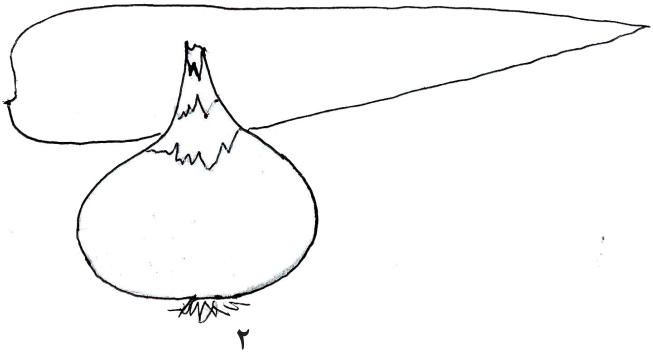

۲

کورنۍ دنده

زده‌کوونکي دې سابه په خپلو کتابچو کې رسم او رنګه کړي.

د انار او مڼې رسمول

موخه: زده‌کوونکي به د انار او مڼې رسمول زده کړي.

پوښتنه

۱- کله مو انار او مڼه رسم او رنګه کړې دي؟

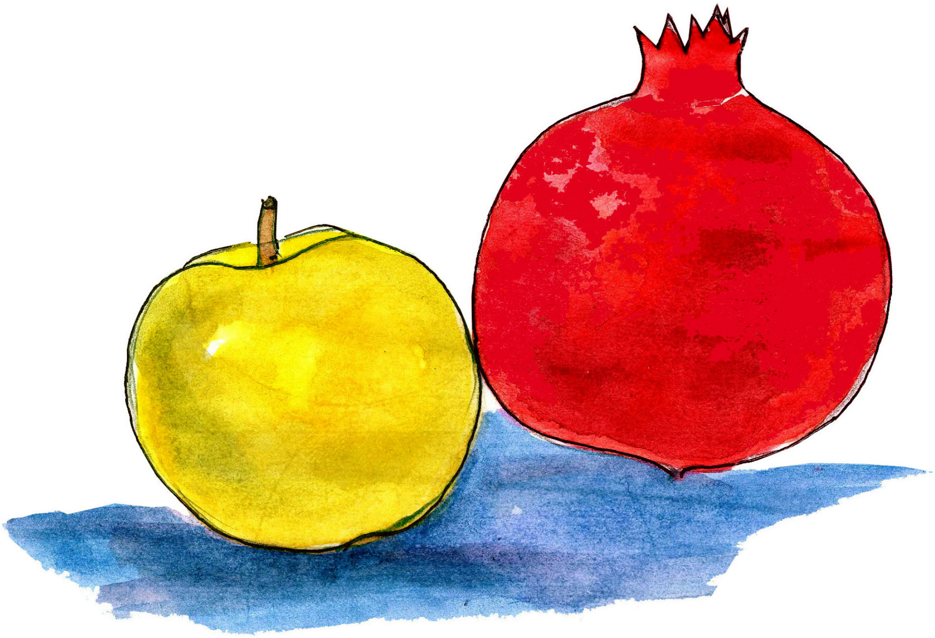

فعالیتونه

لاندېنیو شکلونو ته په ژورې پاملرنې سره، هغه رسم او رنگه کړئ.

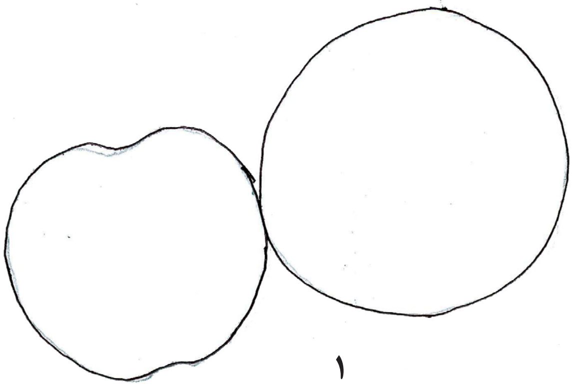

١

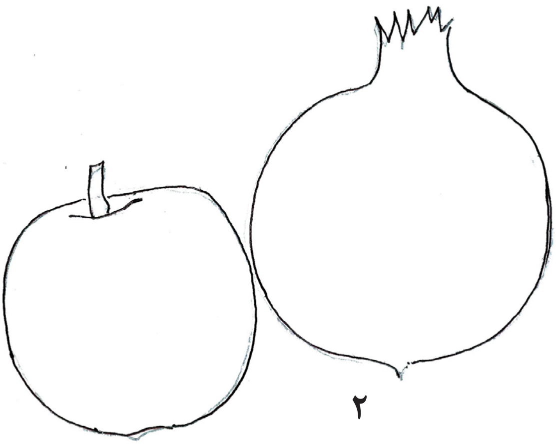

٢

کورنۍ دنده

انار او مڼه په خپلو کتابچو کې رسم او رنگه کړئ.

د کوترې رسمول

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي کوتره رسم او رنګه کړي.

پوښتنه

۱- په لاندې انځور کې کوم الوتونکی وینئ؟

۳

زده‌کوونکي دې انځورونو ته وګوري، بیا دې هغه په کتابچو کې رسم او رنګه کړي.

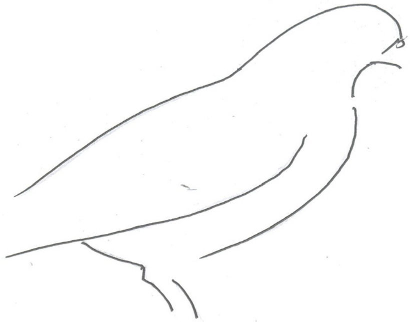

۱

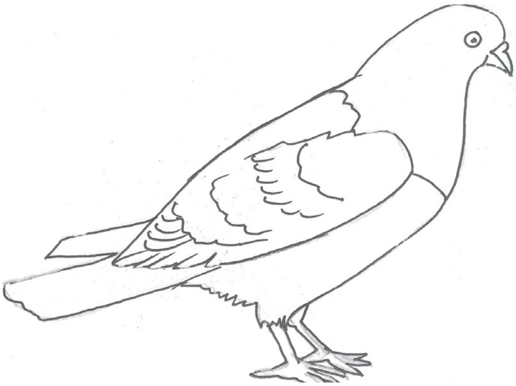

۲

کورنۍ دنده

کوتره په خپلو کتابچو کې رسم او رنګه کړئ.

د طوطي رسمول

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي، طوطي رسم او رنګه کړي.

پوښتنه

۱- تاسو طوطي لیدلی دی؟

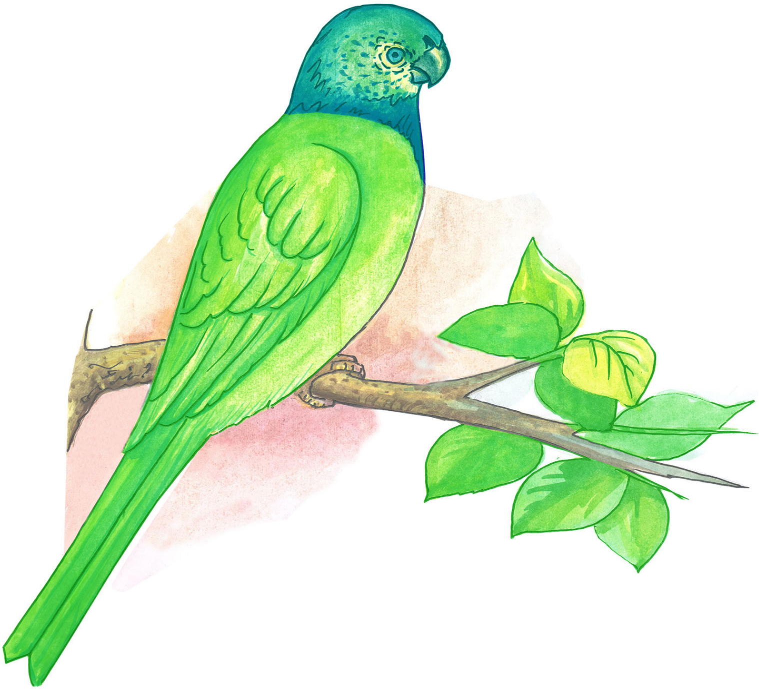

فعالیتونه

زده‌کوونکي دې لاندې انځور په کتابچو کې پړاو په پړاو رسم کړي.

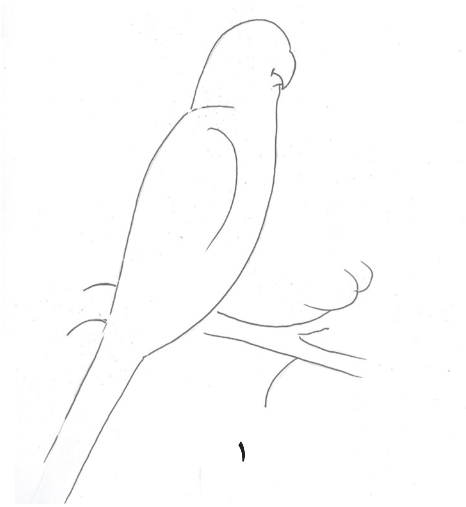

۱

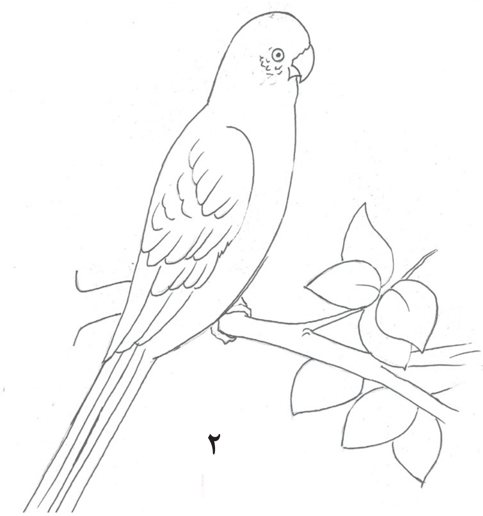

۲

کورنۍ دنده

طوطي په خپلو کتابچو کې رسم او رنګه کړئ.

د کور رسمول

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي کور رسم او رنگه کړي.

پوښتنه

۱- آيا تاسو تراوسه کور رسم کړی دی؟

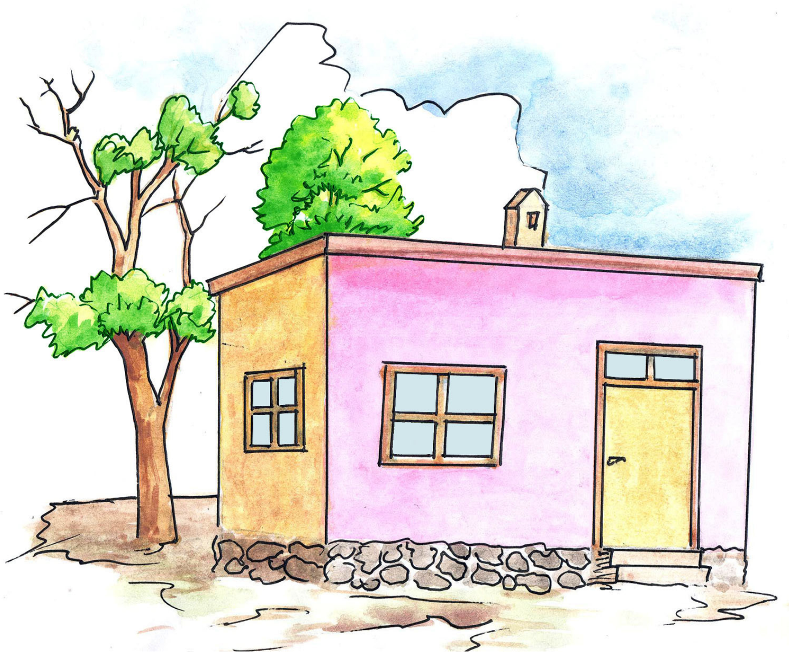

فعالیتونه

لاندې انځور ته په پاملرنې سره هغه په خپلو کتابچو کې رسم او رنګه کړئ.

۱

۲

کورنۍ دنده

هر زده کوونکی دې سیورې او رڼا ته په پاملرنې سره خپل کور رسم کړي.

د پنجې او کاچوغې رسمول

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي کاچوغه او پنجه رسم او رنګه کړي.

پوښتنه

۱- آیا تاسو تراوسه کاچوغه او پنجه رسم کړي دي؟

فعالیتونه

لاندې انځور د رسمولو پړاوونو ته په کتو سره، هغه په خپلو کتابچو کې رسم او رنګه کړئ.

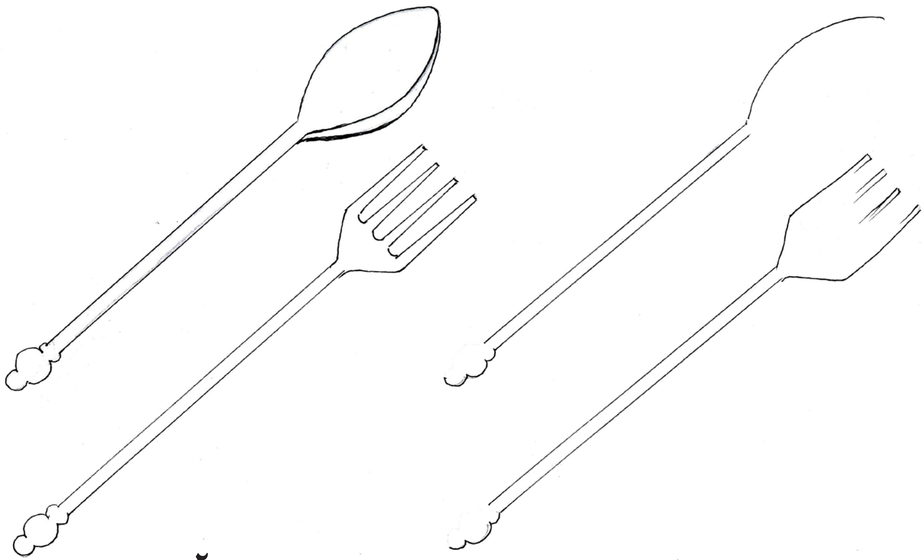

۲ ۱

کورنۍ دنده

د کاچوغې او پنجې انځورونو ته په کتو، هغه پړاو په پړاو رسم او رنګه کړئ.

د توپ رسمول

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي چې توپ رسم او رنګه کړي.

پوښتنه

۱- په لاندې انځور کې څه وینئ؟

فعالیتونه

د توپ د رسمولو پړاوونو ته په کتو سره هغه په خپلو کتابچو کې رسم او رنګه کړئ.

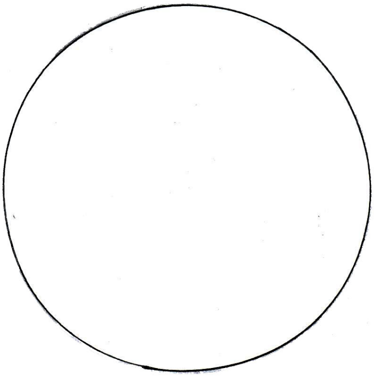

۱

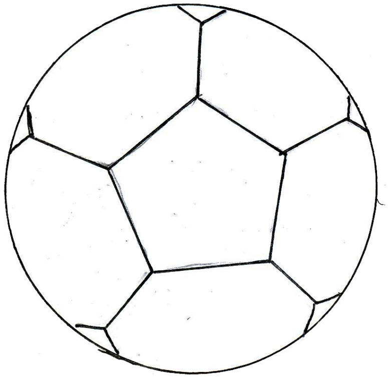

۲

کورنۍ دنده

د توپ د (۱-۲) انځور پړاوونو ته په کتو سره رسم او رنګه کړئ.

له کاغذ څخه د ګل جوړول

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي چې له کاغذ څخه ګل جوړ کړي.

پوښتنه

۱- کله مو له کاغذ څخه کوم شکل جوړ کړی دی؟

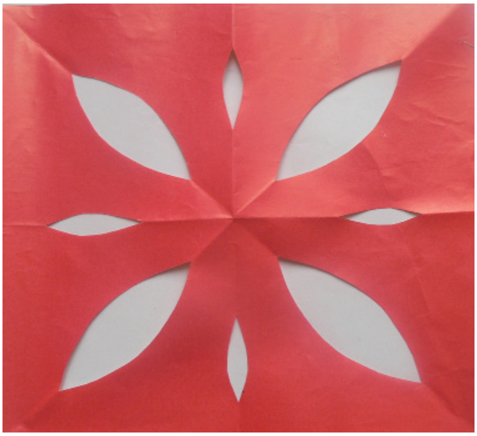

فعالیتونه

له کاغذ، سریښ، رنګه پنسلونو او بیاتي ښخه په ګټې اخیستنې سره لاندې شکلونه جوړ او رنګه کړئ.

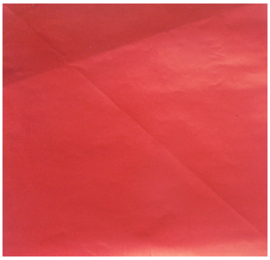

۱

۲

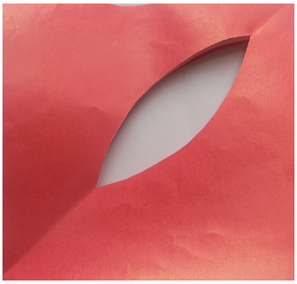

۳

کورنۍ دنده

له کاغذ، سریښ، رنګه پنسلونو او بیاتي ښخه په ګټې اخیستنې سره یو ګل او یا له خپلې خوښې سره سم یو شکل جوړ او بیا یې رنګه کړئ.

د سمارق (مرخېړي) رسمول

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي مرخېړی رسم او بیا یې رنګه کړي.

پوښتنه

۱- آیا تاسې پوهېږئ چې لاندې شکل د څه شي دی؟

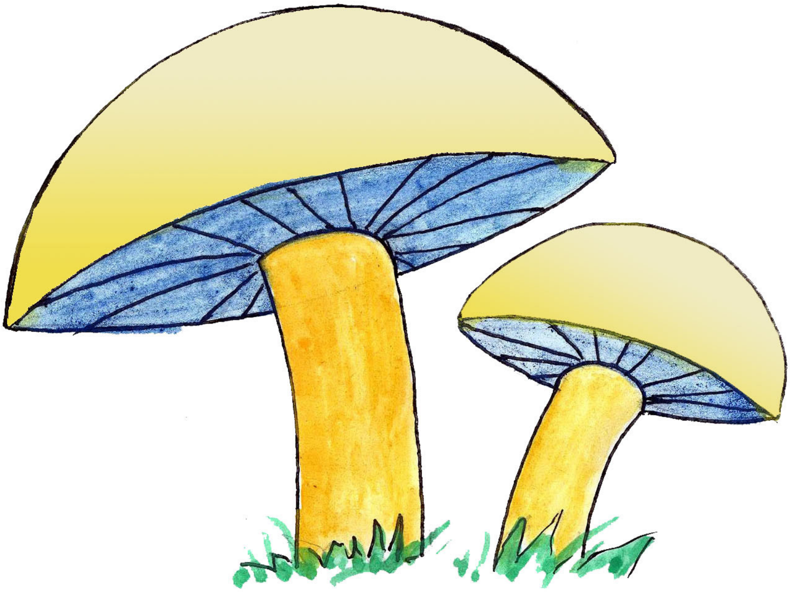

فعالیتونه

د مرخېړي د رسمولو پړاوونو ته په کتو سره هغه په خپلو کتابچو کې رسم او بیا یې رنګه کړئ.

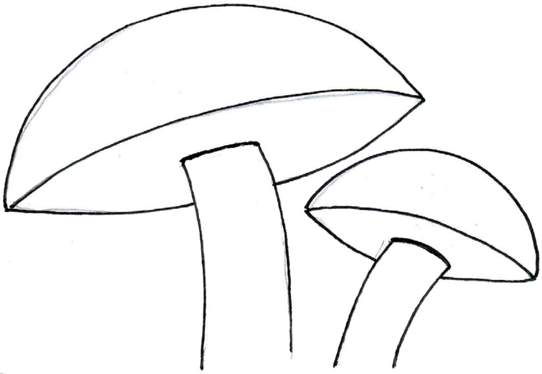

۱

۲

کورنۍ دنده

د مرخېړي د رسمولو پړاوونو ته په کتو سره هغه په خپلو کتابچو کې رسم او بیا یې رنګه کړئ.

د ساعت رسمول

موخه: زده کوونکي به وکولای شي، ساعت رسم او رنګه کړي.

پوښتنه

۱- په لاندې انځور کې څه وینئ؟

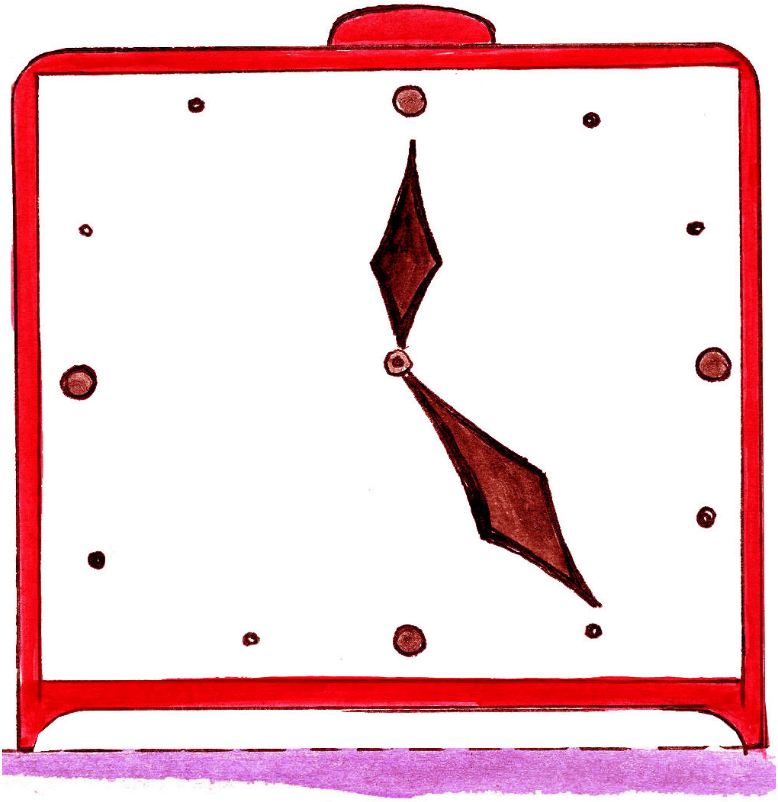

فعالیتونه

لاندې انځور ته ژوره پاملرنه وکړئ، بیایې پړاو په پړاو په خپلو کتابچو کې رسم او رنګه کړئ.

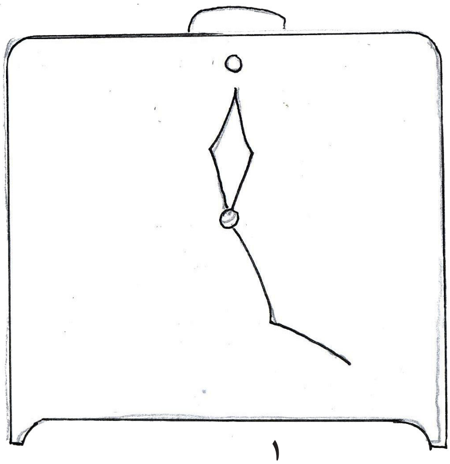

۱

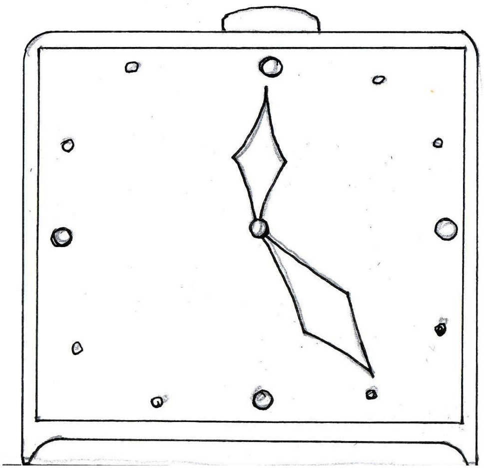

۲

کورنۍ دنده

په خپلو کتابچو کې ساعت رسم او رنګه کړئ.

د غنمو د وږي رسمول

موخه: زده کوونکي به لاندې انځور ته په ځير سره وګوري، د هغه د رسمولو پړاوونو ته په کتو سره به يې رسم او رنګه کړي.

پوښتنه

۱- تاسو کله د غنمو وږی رسم او رنګه کړيدی؟

فعالیتونه

د (۱-۲) انځورونو ته په پاملرنې سره د غنمو وږي په خپلو کتابچو کې رسم او بیا یې رنګه کړئ.

کورنۍ دنده

زده‌کوونکي دې له خپلې خوښې سره سم د غنمو وږي رسم او رنګه کړي.

د کاسې او بشقاب رسمول

موخه: زده‌کوونکي به بشقاب او کاسه رسم او رنګه کړي.

پوښتنه

۱- تاسې لاندې انځورونه پېژنئ چې د څه شي انځورونه دي؟

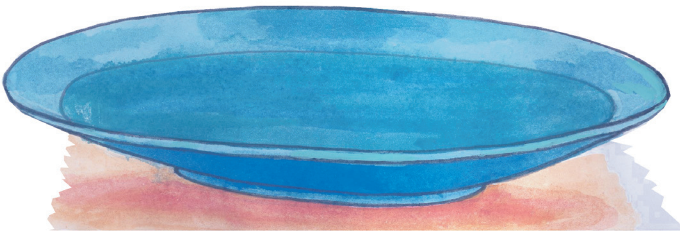

د کاسې او بشقاب انځورونه ژور وګورئ، هغو ته په کتو سره له (۱- ۲) انځورونو سره سم يې په خپلو کتابچو کې رسم او رنګه کړئ.

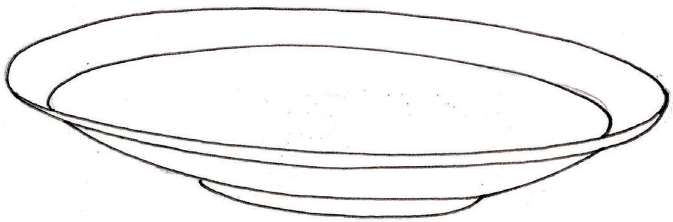

۱

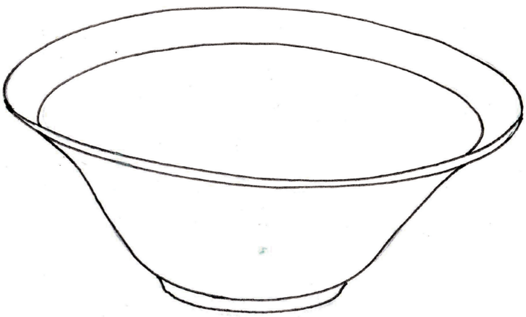

۲

بشقاب، کاسه په خپلو کتابچو کې رسم او رنګه کړئ.

د گلدان رسمول

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي، گلدان رسم او رنگه کړي.

پوښتنه

۱- په لاندې انځور کې څه وينئ؟

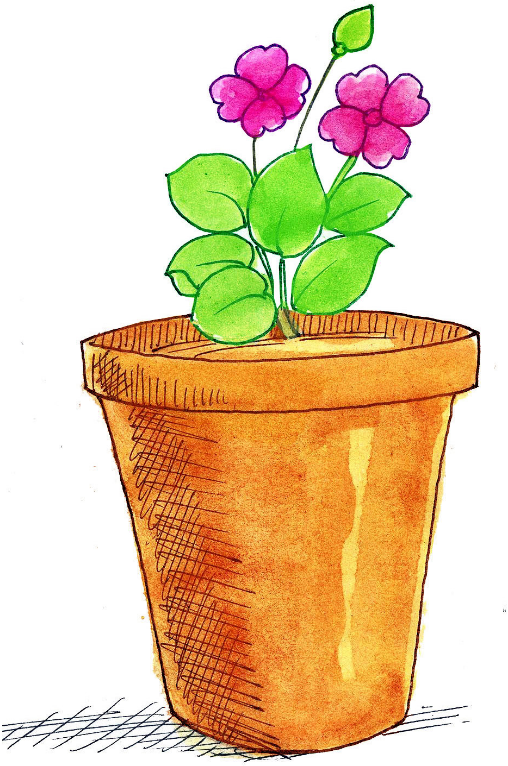

فعالیتونه

د (۱-۲) انځورونو پړاوونو ته په کتو سره ګلدانۍ په خپلو کتابچو کې رسم او رنګه کړئ.

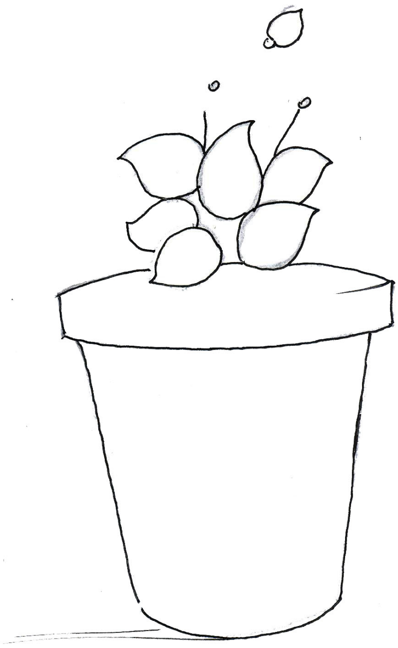

۱

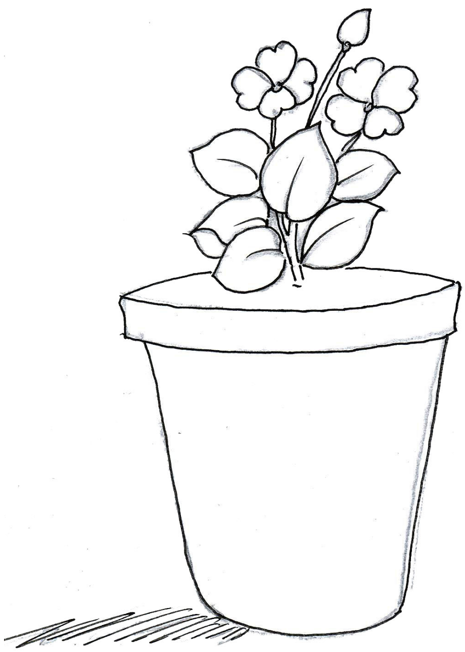

۲

کورنۍ دنده

د ګلدان انځور په خپلو کتابچو کې رسم او رنګه کړئ.

د پتنگ د انځور رسمول

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي پتنگ رسم او رنگه کړي.

پوښتنه

۱- په لاندې انځور کې څه وینئ؟

فعالیتونه

لاندې انځور ته ژوره پاملرنه وکړئ، پتنګ رسم او بیا يې رنګه کړئ.

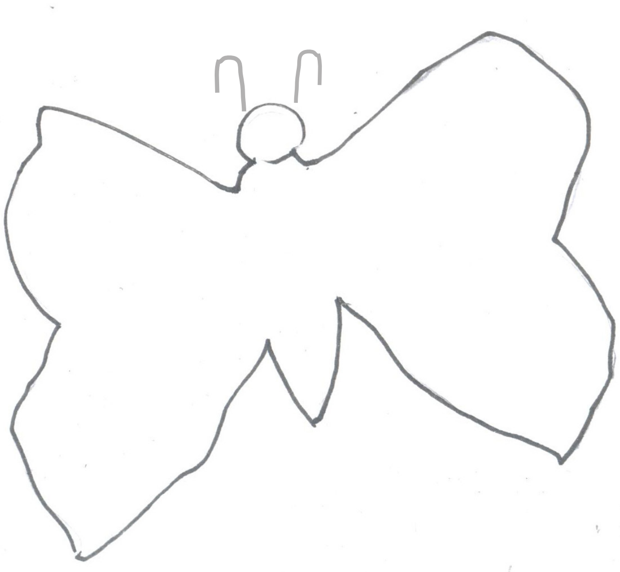

کورنۍ دنده

یو کاغذي لاسي کار جوړ کړئ او ټولګي ته يې راوړئ.

د ګل ډیزاین کول

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي چې د ګل له انځور څخه په ګټې اخیستنو سره هغه ډیزاین کړي.

پوښتنه

١- کله مو د ګل ډیزاین لیدلی دی؟

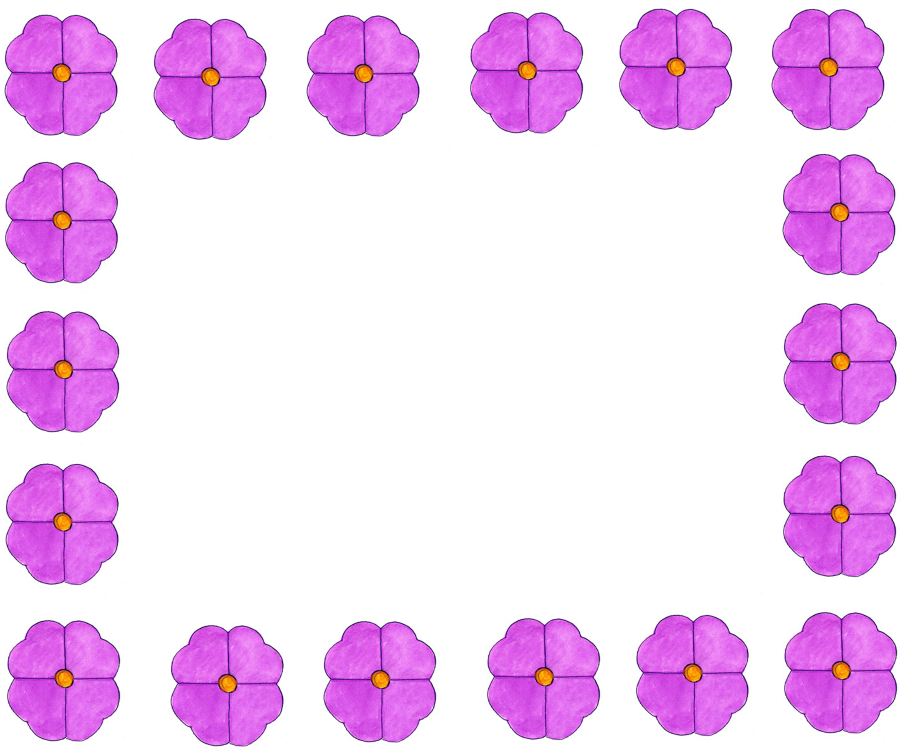

فعالیتونه

د لاندې انځورونو پړاووںو ته په پاملرنې، گل ډیزاین او رنگه کړئ.

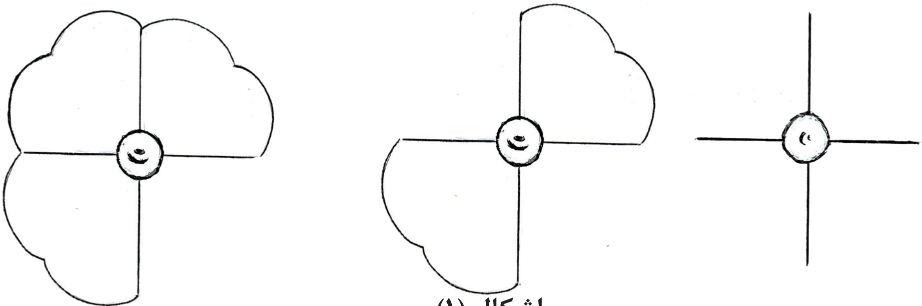

اشکال (۱)

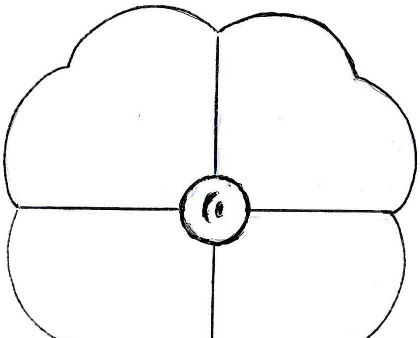

کورنۍ دنده

د کتاب له انځورونو سره سم په خپلو کتابچو کې گل رسم کړئ.

د صراحي رسمول

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي چې صراحي رسم او رنګه کړي.

پوښتنه

۱- کله مو صراحي لیدلې ده؟

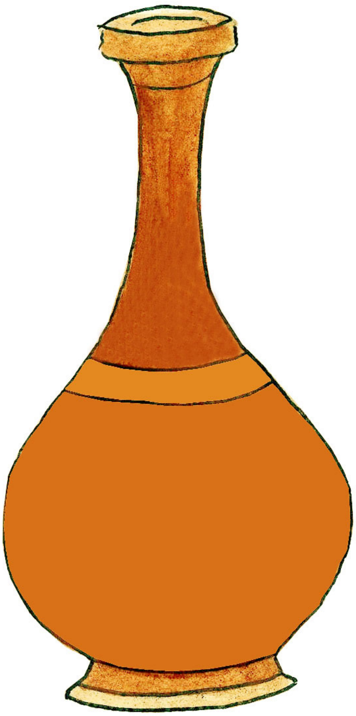

فعالیتونه

د لاندې انځورونو پړاوونو ته په کتو سره هغه په خپلو کتابچو کې رسم او رنګه کړئ.

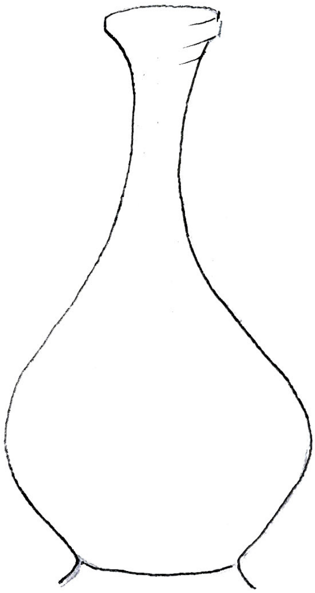

۱

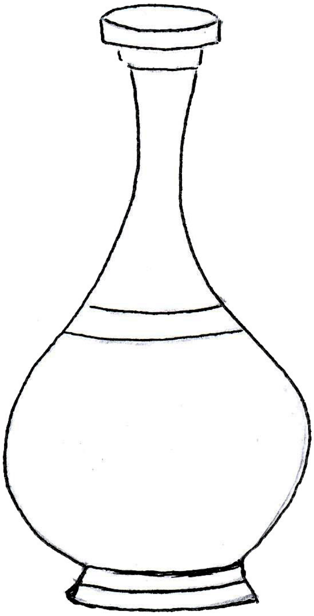

۲

کورنۍ دنده

د صراحي انځور په خپلو کتابچو کې رسم او بیایې رنګه کړئ.

د کب رسمول

موخه: د لاندې انځور پړاوونو ته په کتو سره، هغه په کتابچو کې رسم او بیا یې رنګه کړئ.

پوښتنه

۱- په لاندې شکل کې کوم شی وینئ؟

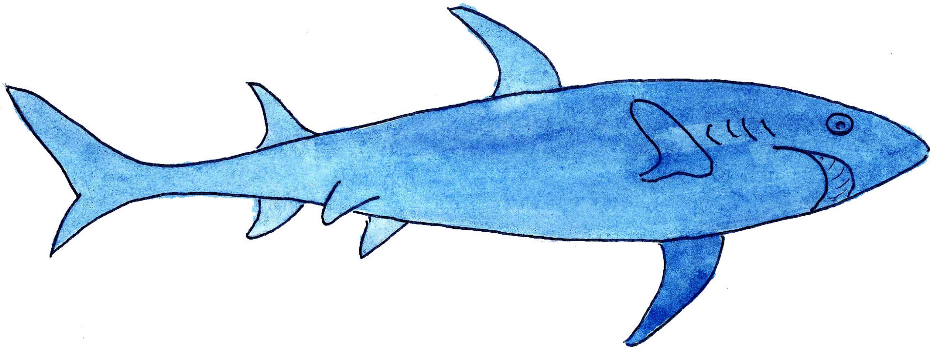

فعالیتونه

لاندې انځور ته په کتو سره کب رسم او بیایې رنګه کړئ.

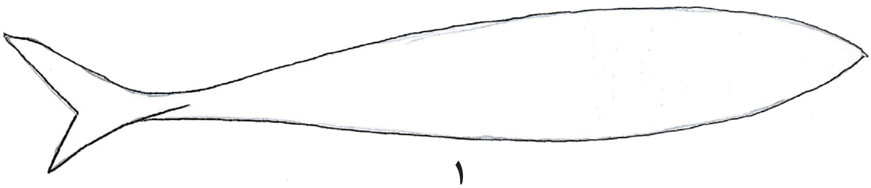

۱

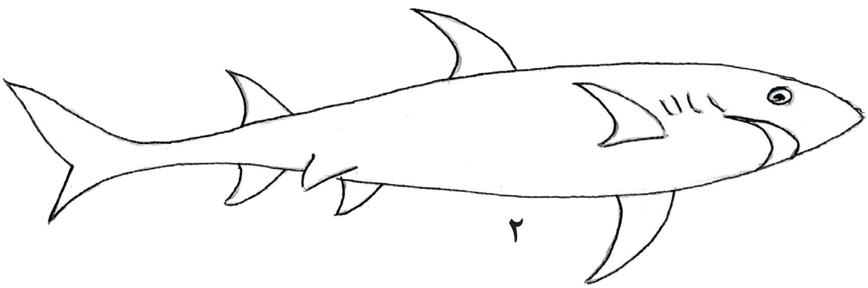

۲

کورنۍ دنده

کب په خپلو کتابچو کې رسم او بیایې رنګه کړئ.

د ټوپۍ (خولۍ) رسمول

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي خولۍ رسم او رنګه کړي.

پوښتنه

۱- آیا تر اوسه موکومه خولۍ رسم کړې ده؟

۲

فعالیتونه

لاندې انځورته په پاملرنې سره خولۍ پړاو په پړاو رسم او بیايې رنګه کړئ.

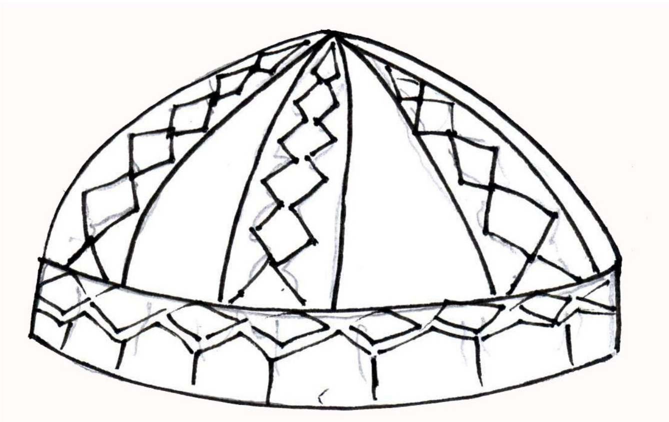

۱

کورنۍ دنده

کومه خولۍ مو چې خوښیږي، هغه رسم او بیايې رنګه کړئ.

د چترۍ رسمول

موخه: زده‌کوونکي به د چترۍ د رسمولو او رنګولو وړتيا پيدا کړي.

پوښتنه

۱- په لاندې انځور کې څه وينئ؟ او له هغې څخه کومې ګټې اخيستل کېږي؟

٣

فعالیتونه

د چترۍ د رسمولو پړاوونو ته په پاملرنې، هغه په کتابچو کې رسم او بیا یې رنګه کړئ.

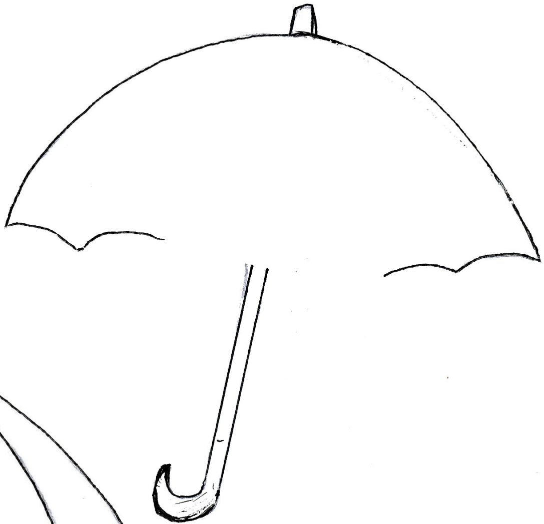
۱

۲

کورنۍ دنده

په خپلو کتابچو کې چترۍ رسم او بیا یې رنګه کړئ.

د شمعې رسمول

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي شمع رسم او بیا یې رنګه کړي.

پوښتنه

۱- کله مو شمع رسم کړې ده؟

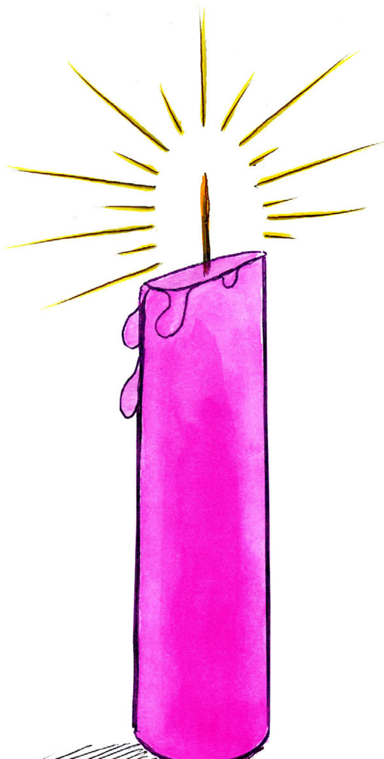

فعالیتونه

د شمعې د رسمولو پړاوونو ته په پاملرنې سره، هغه په خپلو کتابچو کې رسم او بیا یې رنګه کړئ.

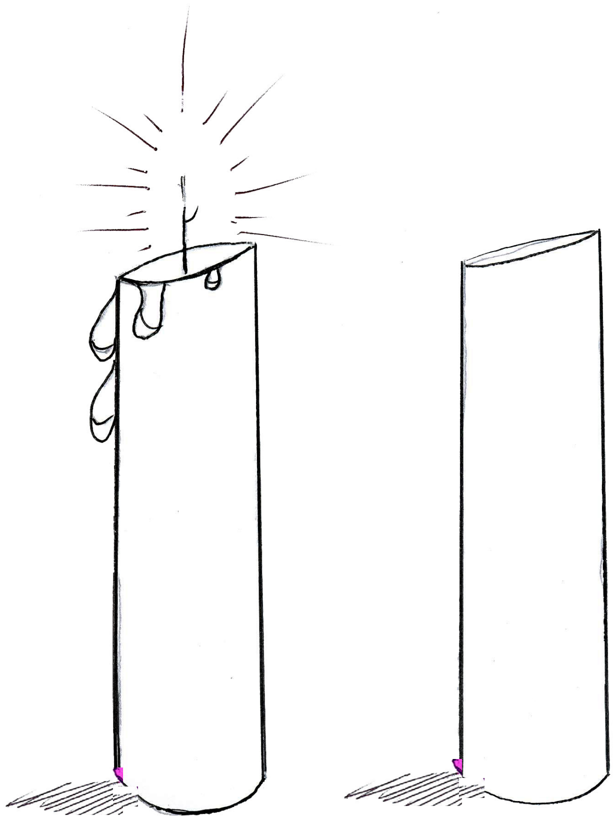

۱ ۲

کورنۍ دنده

په خپلو کتابچو کې شمع رسم او بیا یې رنګه کړئ.

ټاپه

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي له گازرې څخه په گټې اخيستنې سره ټاپه کاري وکړي.

پوښتنه

۱- کله مو له گازرې څخه په ټاپه کولو کې استفاده کړې ده؟

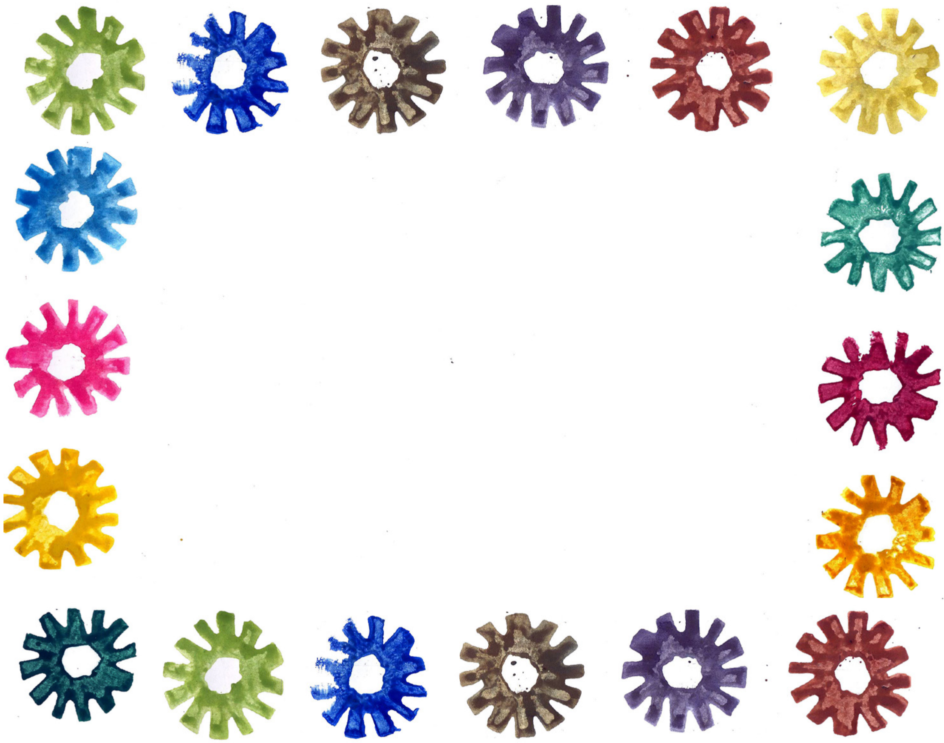

د لاندې انځور سره سم له ګازرې ټاپه جوړه او د هغې په واسطه ټاپه کاري وکړئ.

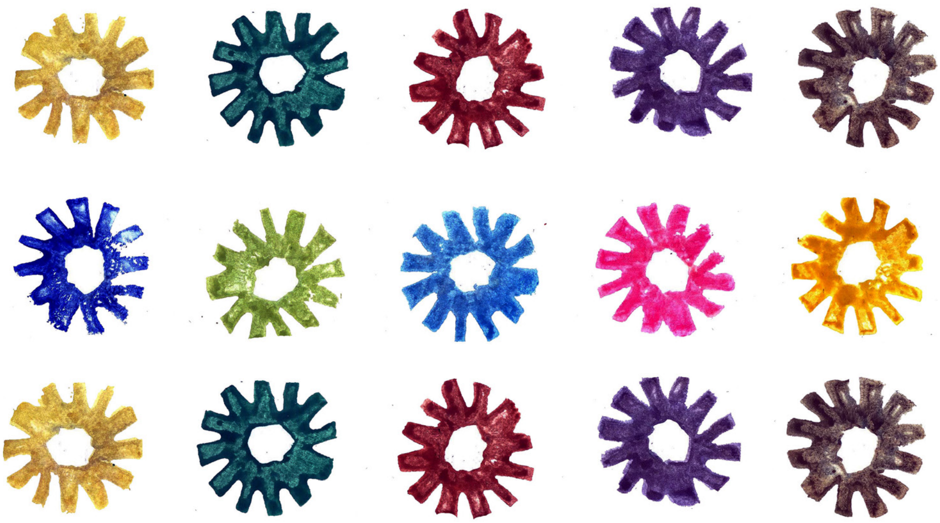

۱

کورنۍ دنده

د خپلې کتابچې یو مخ د ګازرې د ټاپې په واسطه ښکلی او ډیزاین کړئ.

د الوتکې رسمول

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي الوتکه رسم او بیایې رنګه کړي.

پوښتنه

۱-کله مو الوتکه رسم کړې ده؟

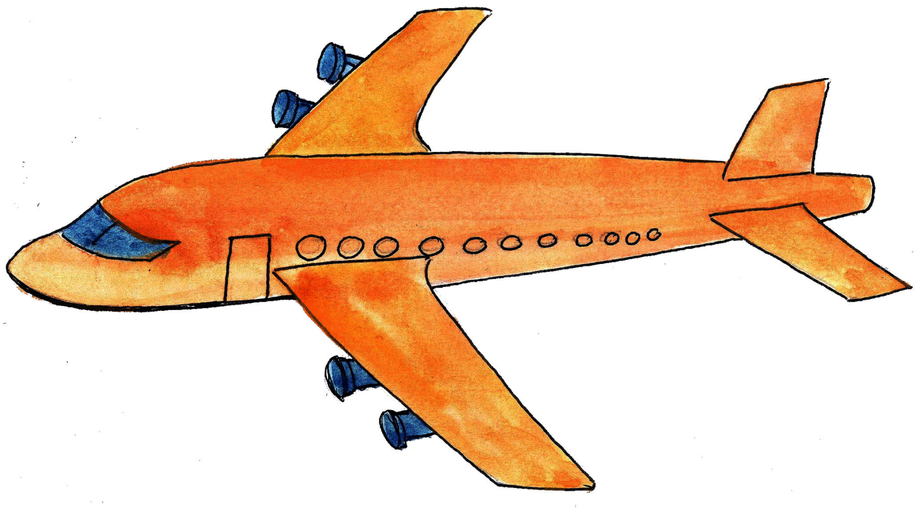

د الوتکې د رسمولو پړاوونو ته په پاملرنې سره، هغه په خپلو کتابچو کې رسم او بیا یې رنګه کړئ.

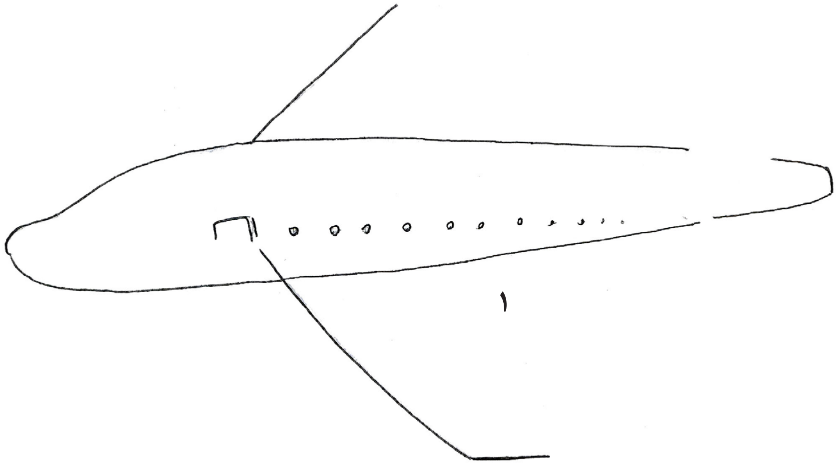

۱

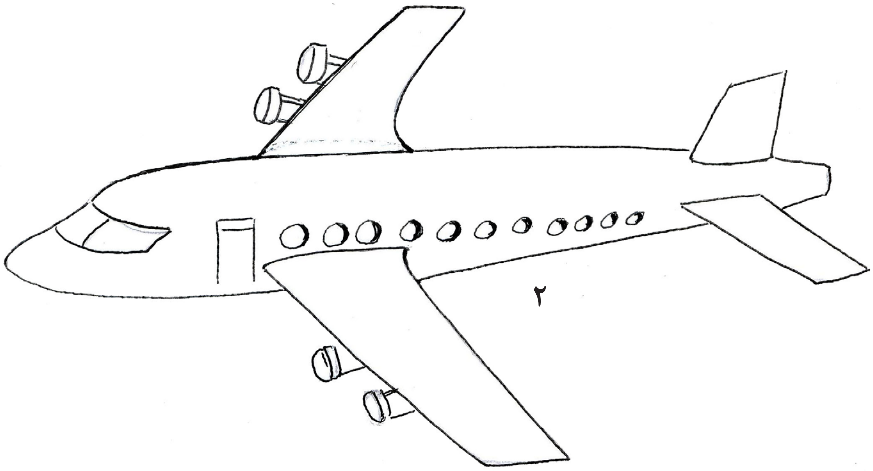

۲

په خپلو کتابچو کې الوتکه رسم او بیا یې رنګه کړئ.

د رنګونو ترکیب

موخه: زده کوونکي به وکولای شي درې رنګونه سره ګډ او یو نوی رنګ ترې جوړ کړي.

پوښتنې

۱- په لاندې انځور کې څه شی وینئ؟

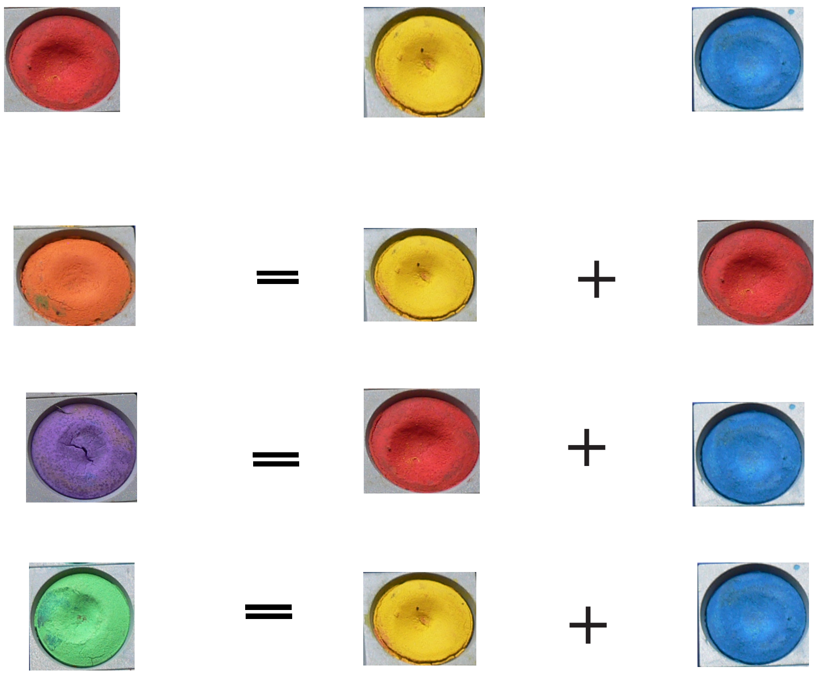

فعالیتونه

زده‌کوونکي دې اصلي رنګونه سره یو ځای او ګډ کړي او له لاندې انځور سره سم دې نوي رنګونه جوړ کړي.

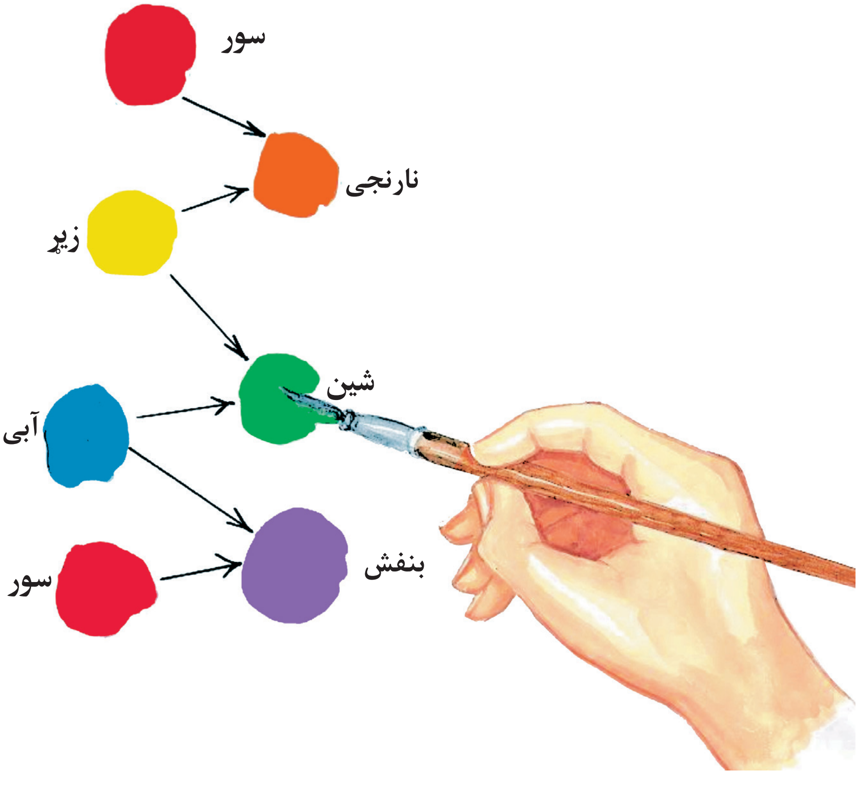

کورنۍ دنده

درې اصلي رنګونه له خپلې خوښې سره سم ګډ او نوي رنګ ترې جوړ کړئ.

د چرګوړي رسمول

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي چرګوړی رسم او بیا یې رنګه کړي.

پوښتنه

۱- په لاندې انځور کې څه شی وینئ؟

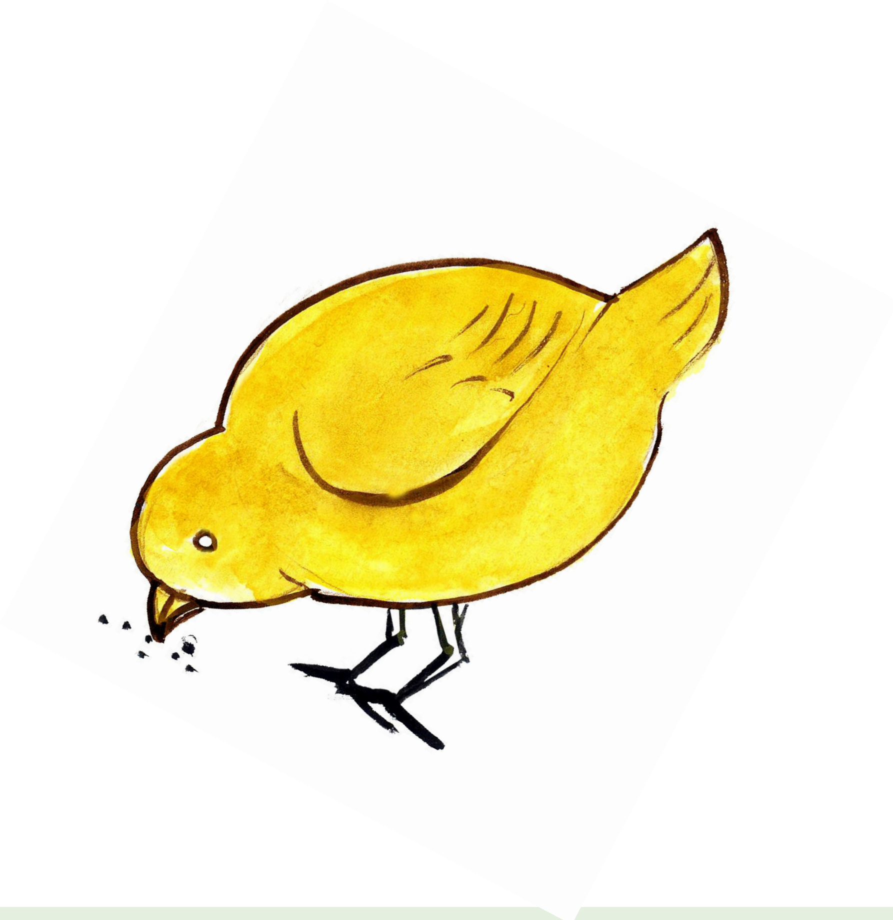

فعالیتونه

زده کوونکي دې د لاندې انځور د رسمولو پړاوونو ته ژوره پاملرنه وکړي چرګوړی دې رسم او بیا دې رنګ کړي.

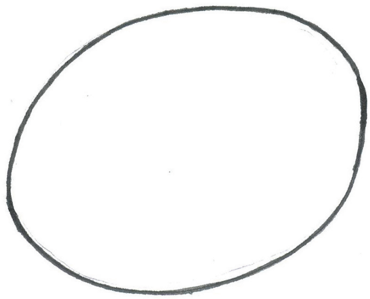

١

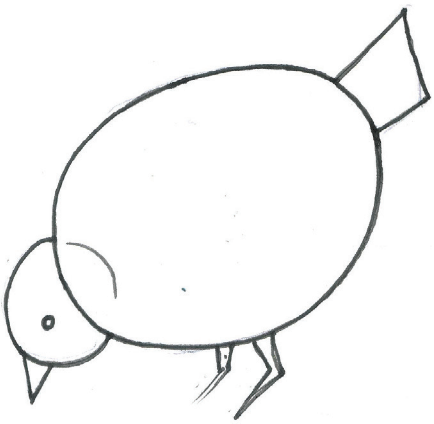

٢

کورنۍ دنده

د چرګوړي د رسمولو پړاوونو ته په کتو سره، چرګوړی په کتابچو کې رسم او بیايې رنګه کړئ.

د موټر رسمول

موخه: زده‌کوونکي به وکولای شي، موټر رسم او رنګه کړي.

پوښتنه

۱- کله مو د موټر انځور ایستلی دی؟

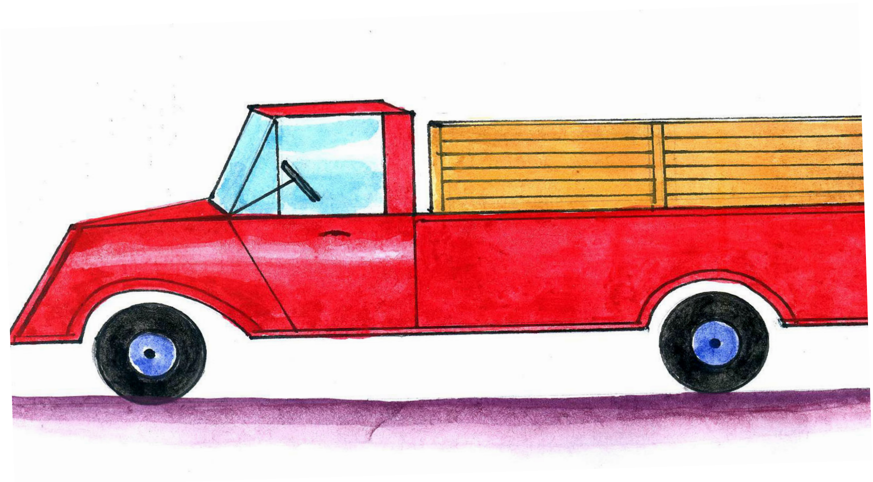

فعالیتونه

زده‌کوونکي دې د لاندې انځور پړاوونو ته پاملرنه وکړي، هغه دې په خپلو کتابچو کې رسم او رنګه کړي.

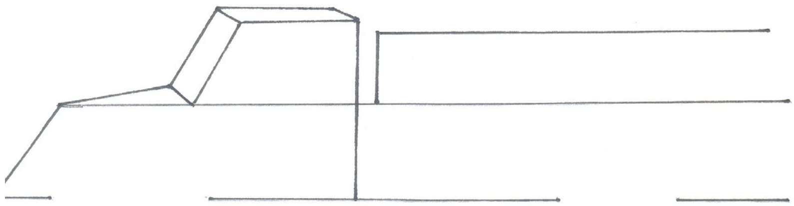

۱

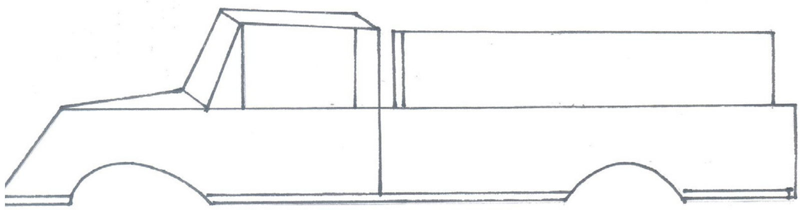

۲

کورنۍ دنده

له خپلې خوښې سره سم یو موټر په کتابچو کې رسم او بیا یې رنګه کړئ.

د رسامۍ هنر د تدریس لارښود

لومړی لوست (۱) مخ

د تدریس وخت یو درسي ساعت

لومړی درسي ساعت

د لوست سرلیک	**گل**	
عمومي موخه	**د گل انځور له رسمولو سره د زده‌کوونکو بلدتیا.**	
(پوهنیزې، مهارتي او ذهنیتي) موخې	- له زده‌کوونکو هیله کیږي چې د دې لوست په پای کې لاندې موخې ترلاسه کړي. - زده‌کوونکي به د یوه انځور له رسمولو سره بلد شي. - یو شکل به د پنسل په واسطه رسم وکړای شي. - د پنسل په واسطه د یوه شکل له رسمولو سره به یې مینه پیدا شي.	
د لوست مرستندویه توکي.	کتاب، کتابچه، قلم، پنسل، پنسل پاک، تباشیر، برس، د رنگ قطی، د اوبو لوښې.	
د ارزونې لارې	مشاهدوي او عملي	
د تدریس لارې	ډله ییز او ځانگړې فعالیتونه، پوښتنې، ځوابونه	
لومړني یا مقدماتي فعالیتونه	سلام اچول، د لنډ احوال پوښتنه، د نوي کال مبارکي، د ټولگي تنظیم، حاضرۍ اخیستل، او د دویم ټولگي د رسامۍ هنر د لوستونو یادونه.	**۵**
	د انگیزې پارول **پوښتنه:** - آیا کله مو گل رسم کړی دی؟	**۵**

د ښوونکي فعالیتونه	د زده کوونکو فعالیتونه	وخت
- د تختې پر مخ گل رسم، د هغې د رسم د پړاوونو په اړوند زده‌کوونکو ته معلومات ورکړئ. د رسم د وروستي پړاو د رنگونو په اړوند زده‌کوونکو ته معلومات ورکړئ. د زده‌کوونکو کارونه وڅارئ. د زده‌کوونکو کارونه و ارزوئ، د دوی د زیاتې هڅونې په موخه یې رسمونه پر دیوال وځړوئ.	- زده‌کوونکي د ښوونکي لارښوونو ته ژوره پاملرنه کوي، هڅه کوي چې هغه عملي کړي. زده‌کوونکي نوی انځور په خپلو کتابچو کې د تختې له مخې رسموي. د رسم وروستۍ مرحله د ښوونکي په مرسته بشپړوي. زده‌کوونکي خپل نظافت ته پاملرنه کوي، خپل لاسونه او جامې له رنگولو ساتي.	۳۵ دقیقه

ارزونه: د خپل ډاډ ترلاسه کولو لپاره چې زده‌کوونکو لوست زده‌کړی او یا نه، د څو پوښتنو په کولو یې وارزوئ.

کورنۍ دنده: زده‌کوونکو ته لارښوونه وکړئ چې د درسي کتاب له مخې رسم پړاو په پړاو تمرین کړي.

د ښوونکي لپاره اضافي معلومات

ماشومان له خپل عمر سره سم په لومړۍ دوره (۱- ۳) ټولگیو پورې مینه لري چې د رسمولو له لارې، رنگول او د لاسي کارونو تر سره کول، د سیمې له ساده موادو، لکه: گلان، لرگي او ډول ډول کاغذونو څخه هغه شیان جوړ کړي چې د دوی په فکر او ذهن کې وي او نورو ته یې ښکاره کړي. د لومړۍ دورې ښوونکو ته پوره پوره پته ده چې زده‌کوونکي په دې دوره کې له ۱۵ څخه ۳۰ دقیقو پورې په ډېره مینه رسمونه باسي، خو له دې زیات یې مینه کمیږي، په دې صورت کې له دې زیات د هنري کارونو دوام ورته گټه نه لري، بلکې ځینې وختونه ورته زیان رسوي.

د (۷- ۹) کالو په عمر ماشومان ډېر وخت له ځان سره بوخت وي، په دې معنا چې ټول شیان له خپلې خوښې سره سم غواړي او تر سره کوي یې، له هغه کاره چې ورته ټاکل کیږي، که چیرې د ماشوم، د ماشوم د کورنۍ له ژوند او سیمې سره تړاو ولري، په دې وخت کې یې ماشومان په پوره مینه ترسره کوي چې زده‌کړه په چټکۍ تر سره کیږي.

د رسامۍ هنر د تدریس لارښود

دویم لوست(۳) مخ

د تدریس وخت یو درسي ساعت

لومړی درسي ساعت

د لوست سرلیک	**آلوبالو**	
عمومي موخې	**په پنسل د آلوبالو له رسمولو سره د زده‌کوونکو بلدتیا**	
(پوهنیزې مهارتي او ذهنیتي) موخې	- له زده‌کوونکو هیله کیږي چې د دې لوست په پای کې لاندې موخې تر لاسه کړي: - زده‌کوونکي به د آلوبالو له رسمولو سره بلدشي. - یو شکل به رسم کړای شي. - د یوه شکل له رسمولو سره به مینه پیدا کړي.	
د تدریس لارې	ډله ییز او ځانګړي فعالیتونه، پوښتنې، ځوابونه	
دلوست اړین توکي:	کتاب، کتابچه، قلم، پنسل، پنسل پاک، تباشیر، برس، د رنګ قطی، د اوبو لوښی.	
د ارزونې لارې	مشاهدوي او عملي	
لومړني یا مقدماتي فعالیتونه	سلام اچول، د لنډ احوال پوښتنه، د ټولګي تنظیم، حاضرۍ اخیستل، دکورنی دندې کتنه، د تېر لوست یادونه او له نوي لوست سره یې ارتباط ورکول.	**۵**
	د انګیزې پارول **پوښتنه:** - آیا تا سو کله آلوبالو رسم کړی دی؟	**۵**

د ښوونکي فعالیتونه	د زده‌کوونکو فعالیتونه	وخت
پر تختې آکوبالو رسم او د رسمولو د پړاوونو په اړوند زده‌کوونکوته معلومات ورکړئ. - د رسمولو د وروستي پړاو او رنګونو په اړه معلومات ورکړئ. - د زده‌کوونکو کارونه و ارزوئ د دوی د هڅونې لپاره رسمونه پر دیوال و ځړوئ.	- زده‌کوونکي د ښوونکي له لارښوونې سره هغه کوي چې هغه عملي کړي. - زده‌کوونکي د تختې له مخې رسم په خپلو کتابچو کې وباسي. - د کار کولو پر وخت نظافت ته پاملرنه کوي، لاسونه او کالي نه رنګوي.	۳۵ دقیقه

ارزونه: د خپل ډاډ د ترلاسه کولو لپاره چې زده‌کوونکو لوست زده‌کړی او یانه، له زده‌کوونکو څخه ځوېوښتنې وکړئ، هغوی، وارزوئ.

کورنۍ دنده:زده‌کوونکو ته لارښوونه وکړئ چې پر او په پړاو د درسي کتاب له مخې یو شکل رسم کړي.

د ښوونکي لپاره اضافي معلومات

۱- ماشومان رسمولو او د لاسي کارونو جوړولو ته وهڅوئ، هڅه وکړئ چې ځینې هنري فکرونه او اندیښنې پکې تحریک شي.

۲- ځینو تفریحي کارونو، لکه: سیر علمي، کتابتونونو ته تګ، د کیسو ویلو او نورو پواسطه په دوی کې انګیزې را پیدا کړئ.

۳- کله چې ماشومان تیارشول، هغوی پریږدئ چې ژر ژر هنري کارونه پیل کړي.

٤-په ابتکاري یا نوښتګرو فعالیتونو کې د نورو مضمونونو له موضوعاګانو څخه ګټه واخلي.

٥- په ټولګي کې د دوی د فکر او مفکورې د پراختیا لپاره له خبرو اترو څخه کار واخلئ.

٦- هغوی بوخت وساتئ، په مقابل کې هغه ستونزې چې د دوی د کار په وړاندې خنډونه جوړوي له مخې یې لرې کړئ.

۷- له ستونزو او مشکلاتو څخه یې خبر واوسئ، داسې شرایط رامنځ ته کړئ چې د دوی د پر مختګ سبب شي.

د رسامۍ هنر د تدريس لارښود

دريم لوست(۵) مخ

د تدريس وخت يو درسي ساعت

دويم درسي ساعت

د لوست سرليک	کتاب	
عمومي موخې	د کتاب له رسمولو او رنګولو سره د زده‌کوونکو بلدتيا	
(پوهنيزې، مهارتي او ذهنيتي موخې)	-له زده‌کوونکو هيله کېږي چې د دې لوست په پای کې لاندې موخو ته ورسيږي. - زده‌کوونکي به له رسمولو او رنګولو سره بلد شي. يو انځور به رسم او رنګ کړای شي. - له رسامي او رنګولو سره به يې مينه او علاقه پيدا شي.	
د تدريس لارې	ډله ييز او ځانګړې فعاليتونه، پوښتنې، ځوابونه	
د لوست اړين توکي	کتاب، کتابچه، قلم، پنسل، پنسل پاک، تباشير، برس، د رنګ قطۍ، د اوبو لوښې.	
د ارزونې لارې	مشاهدوي او عملي	
لومړني يا مقدماتي فعاليتونه	سلام اچول، د لنډ احوال پوښتنه، د ټولګي تنظيم، حاضري اخيستل، د کورنی دندې کتنه، د تېر لوست يا دونه او له نوي لوست سره يې ارتباط ورکول.	۵
	د انګيزې پارول **پوښتنه:** - آيا تاسو کله کتاب رسم کړی او رنګه کړی دی؟	۵

د ښوونکي فعالیتونه	د زده‌کوونکو فعالیتونه	وخت
- د تختې پر مخ ګل رسم، د هغې د رسم د پړاوو په اړوند زده‌کوونکو ته معلومات ورکړئ. د رسمولو د وروستي پړاو او رنګونو په اړه زده‌کوونکو ته معلومات ورکړئ. - د ټولو زده‌کوونکو د کارونو څارنه وکړئ. - د زده‌کوونکو کارونه وارزوئ او د دوی د هڅونې په موخه يې رسمونه پر ديوال وځړوئ.	- زده‌کوونکي د ښوونکي لارښوونو ته ژور ه پاملرنه کوي، هڅه کوي چې هغه عملي کړي. زده‌کوونکي نوی انځور په خپلو کتابچو کې د تختې له مخې رسموي. د رسم وروستۍ مرحله د ښوونکي په مرسته رنګوي. د رسم کولو پر وخت خپل نظافت ته پاملرنه کوي چې کالي او لاسونه يې رنګ نه شي.	۳۵ دقيقه

ارزونه: د خپل ډاډ د ترلاسه کولو لپاره چې زده‌کوونکو لوست زده‌کړی او یا نه، د څو پوښتنو په کولو يې وارزوئ.

کورنۍ دنده: زده‌کوونکو ته لارښوونه وکړئ چې د کتاب له مخې رسمونه پړاو په پړاو رسم او رنګه کړي.

د ښوونکي لپاره اضافي معلومات

په دې عمر کې زده‌کوونکي په چټکۍ سره غواړي چې د خپل کار نتيجه ووینی، له دې امله بايد داسې فعاليت ورته غوره شي چې په لږ وخت کې ترسره کېږي.
هغه ماشوم چې له (۷ - ۹) کالو پورې عمر لري، له بېلا بېلو رنګونو سره ډېره مينه پيدا کوي. هغوی پرېږدئ چې له خپلې خوښې سره رسمونه رنګ کړي، بايد يادونه وکړو چې ماشومان په لويو غړو حاکميت لري، خو پر وړو غړو په ځانګړي ډول پر ګوتو سم کنټرول نه لري، له دې امله د ډېرو ظريفو انځورونو د رسمولو او رنګولو له عهدې څخه نه شي وتلی، ځکه چې د ښکلا خوښونې حس د دې عمر په ماشومانو کې رشد نه دی کړی، بايد ښوونکی تل دا حقيقت په پام کې ولري چې د یوه ظريفه او ښکلي رسم هيله ورڅخه ونه لري، د ماشومانو له مور- پلار څخه زموږ هيله دا ده چې د خپلو ماشومانو لپاره لاسي کارونه له بازار څخه وانخلي، همدارنګه هيڅکله يې مشرې خور او مشر ورور ته اجازه ور نه کړئ چې وړو ماشومانو ته کار دستي جوړ کړي، په دې صورت کې ماشومان د نورو په تمه کېږي او خپل باور له لاسه ورکوي، بيکاره کېږي او د ابتکار د عمل قوه له لاسه ورکوي.

ښاغلي ښوونکيه! په دې کتاب کې مو د تدريس د لارښود له بيا ليکنو څخه ډډه کړېده. تاسې کولی شئ چې له دې لارښود څخه د ټولو لوستونو په تدريس کې ګټه واخلئ.

گرانو زده کوونکو!

ستاسې تعلیمي کال پای ته ورسید. په دې کال کې تاسې ډېرشیان زده کړل اوس چې د ژمي د رخصتي پیل دی او د خلورم ټولګي کتابونه د ښوونځي د اداري له خوا درکړل شویدي، په غور او دقت ولولي، ترڅو په خلورم ټولګي کې تاسې له مشکلاتو او ستونزو سره مخامخ نه شئ. د دې کتابونو په لوستلو به تاسې ډېرې برياوې ترلاسه کړئ.

تاسې ته د ژمي رخصتي ډېره مناسبه موقع ده؛ ځکه چې تاسې کولای شئ د خپلو عملي او نظري مهارتونو سطحه لوړه کړئ. کولی شئ چې ښکلي منظرې او ډېر ښایسته ځایونه وګورئ او هغه په خپل ذهن کې وساتئ او په خپل کور کې يې په انځورولو پیل وکړئ چې دا کار به له تاسې سره په عملي مهارتونو کې مرسته وکړي.

ستاسې بریا تل زموږ هیله ده

د هرات جامع جوما ت

په قندهار کې د میرویس نیکه مقبره

په کابل ښار کې د دارالامان تاریخي ماڼۍ

د افغانستان د ښکلي طبیعت انځور